

Rezolucja nr 53/XLIX/26
Rady Miasta Krakowa

z dnia 13 maja 2026 r.

**skierowana do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, Senatu Rzeczypospolitej Polskiej,
Rady Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej oraz Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
w sprawie podjęcia prac legislacyjnych umożliwiających wieloletnie kumulowanie
środków PFRON na budowę i modernizację wind w budynkach wielorodzinnych.**

Rada Miasta Krakowa zwraca się o podjęcie prac legislacyjnych i programowych zmierzających do jednoznacznego umożliwienia wieloletniego kumulowania, rezerwowania i rozliczania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych na budowę, dobudowę, przebudowę i modernizację wind w istniejących budynkach wielorodzinnych.

Celem postulowanych zmian powinno być stworzenie realnego mechanizmu wsparcia dla mieszkańców, którzy z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności albo trwałych ograniczeń w poruszaniu się pozostają faktycznie uwięzieni w lokalach położonych na wyższych kondygnacjach budynków niewyposażonych w windę. Problem ten, określany społecznie jako problem „więźniów czwartego piętra”, nie może być rozwiązywany wyłącznie poprzez indywidualne, jednoroczne i rozproszone formy pomocy, jeżeli sama inwestycja ma charakter wspólny, kosztowny i wieloletni.

Rada Miasta Krakowa apeluje w szczególności o:

- 1) wprowadzenie do przepisów ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych albo do właściwych programów PFRON mechanizmu promesy, rezerwy celowej, rachunku celowego lub innego instrumentu pozwalającego zabezpieczać środki na jedną inwestycję przez okres dłuższy niż rok budżetowy;
- 2) dopuszczenie, aby w sprawach dotyczących części wspólnych budynków beneficjentem, wnioskodawcą albo podmiotem rozliczającym środki mogła być spółdzielnia mieszkaniowa, wspólnota mieszkaniowa, gmina, towarzystwo budownictwa społecznego albo inny zarządca budynku działający na rzecz mieszkańców;
- 3) umożliwienie sumowania potrzeb i środków odnoszących się do kilku osób uprawnionych zamieszkujących ten sam budynek lub zespół budynków, jeżeli wspólna inwestycja trwale usuwa barierę architektoniczną i służy realnej dostępności lokali;
- 4) zapewnienie możliwości finansowania nie tylko samego urządzenia dźwigowego, lecz także dokumentacji projektowej, szybu windowego, robót konstrukcyjnych, instalacyjnych, wejść, dojść, spoczników oraz innych prac koniecznych do osiągnięcia rzeczywistej dostępności;
- 5) umożliwienie łączenia środków PFRON z instrumentami Banku Gospodarstwa Krajowego, środkami samorządowymi, funduszami remontowymi oraz innymi źródłami finansowania, przy prostych i proporcjonalnych zasadach rozliczania inwestycji.

Rada Miasta Krakowa podkreśla, że budowa windy w istniejącym budynku wielorodzinnym zazwyczaj przekracza możliwości finansowe pojedynczego mieszkańca oraz bieżące możliwości funduszu remontowego. Jednocześnie jest to inwestycja, która usuwa barierę w sposób trwały, służy wielu mieszkańcom i pozwala osobom starszym oraz osobom z niepełnosprawnościami dłużej funkcjonować samodzielnie, bez konieczności opuszczania dotychczasowego miejsca zamieszkania.

Rada Miasta Krakowa apeluje, aby prace nad nowymi rozwiązaniami zostały poprzedzone konsultacjami z PFRON, samorządami, organizacjami osób z niepełnosprawnościami, organizacjami senioralnymi, spółdzielniami mieszkaniowymi, wspólnotami mieszkaniowymi i zarządcami budynków. Regulacje powinny być proste, stabilne i możliwe do stosowania w praktyce zarówno w dużych miastach, jak i w mniejszych gminach.

Rada Miasta Krakowa wyraża przekonanie, że umożliwienie wieloletniego kumulowania środków PFRON na inwestycje windowe będzie konkretnym i potrzebnym krokiem w kierunku uwolnienia „więźniów czwartego piętra”, ograniczenia izolacji społecznej oraz zapewnienia mieszkańcom prawa do samodzielnego i godnego życia.

Przewodniczący Rady
Miasta Krakowa

Jakub Kosek